

Memòria 2013

SANT JOAN DE DÉU SERVEIS SOCIALS · BARCELONA

Creu dels Molers, 21-23 · 08004 Barcelona

Tel. 93 301 27 93 · Fax 93 301 31 76

Hort de la Vila, 46 · 08017 Barcelona · Tel. 93 205 12 32

gotic@ohsjd.es · www.sensellarsjd.com

<https://sensellarsjd.wordpress.com/>

L'obertura del centre d'**Hort de la Vila** és el fet que constata que aquest **2013 ha estat un any de creixement** tant de la nostra resposta assistencial com de la nostra estructura. El nou centre ens està permetent treballar amb un perfil d'usuari/a una mica més cronificat que el del nostre primer centre a Creu de Molers.

Actualment, **Sant Joan de Déu Serveis Socials - Barcelona** té projectes per a perfil d'inclusió a pisos, perfil d'inclusió en alberg, perfil més cronificat d'inclusió en alberg, així com d'acompanyament a la inserció laboral o d'acompanyament socioeducatiu.

Tots els nostres centres i projectes poden derivar a persones d'un a l'altre, de manera coordinada i sistematitzada, pel que podem dir que ens hem constituït com una xarxa pròpia, que es complementa amb la xarxa d'entitats, institucions i serveis externs que ens donem suport per realitzar el nostre servei.

Exterior Hort de la Vila

Visita de l'alcalde Trias a Hort de la Vila

Menjador Hort de la Vila

CREU DELS MOLERS

Durant l'any 2013 s'ha confirmat la tendència a la baixa de persones ateses, projectada des del 2011, i hem atès a 225 persones. Aquesta tendència es reflexa en el continuat augment dels dies d'estada que provoca un descens de la rotació en l'ús de les places.

Tot i això la eficiència en l'ús del centre manté els mateixos estàndards marcats arribant a un total de **18.835 estades** i un **97% d'ocupació**, mantenint les dades d'anys anteriors en quant a estada però un lleu descens en el percentatge d'ocupació. Això es deu a un canvi en el procediment d'accés per part del *Serveis Socials d'Atenció a la Població Vulnerable* de l'Ajuntament de Barcelona. El circuit de derivació és obert tant per part del *Servei d'Atenció i suport a persones sense sostre (SIS)* com dels *Centres de Primera Acollida (CPA)*.

La situació d'estancament i els canvis legislatius en matèria de protecció social han provocat una petita variació en quant a l'origen de les persones ateses. Comença a materialitzar-se un descens en l'atenció a persones nacionals per davant de les immigrades.

Tot i existir un repartiment equitatiu de les places al 50% entre persones immigrades i nacionals, l'ús que realitzen les persones immigrades és molt més eficient amb una estada mitja de 70 dies per davant dels 81 dels nacionals que realitzen un 52% del total d'estades.

La edat de les persones ateses ha variat significativament en la franja d'edat compresa entre el 51 i els 70 anys, s'ha produït un augment de més del 100%, el que representa un 17%, especialment entre la població nacional, la qual cosa explica un ús més intensiu del recurs donada la dificultat de solució laboral o econòmica.

El principal motiu d'atenció s'adreça a factors econòmics-laborals, redirigint la tendència anterior d'increment de problemes de salut o d'addiccions. Aquesta situació té a veure amb l'obertura del centre de Sarrià, això ha permès una especialització en el perfil de la persona derivada per part del SIS i dels CPA's, en un d'inserció laboral.

El 62% de les persones residents es trobaven sense cap tipus d'ocupació en el moment d'accés al recurs. Un 72% sense ingressos econòmics. La diferència del 10% es deu a persones amb feina però en situació d'impagament, feines amb contractes mercantils o a l'espera de ser acomiadats.

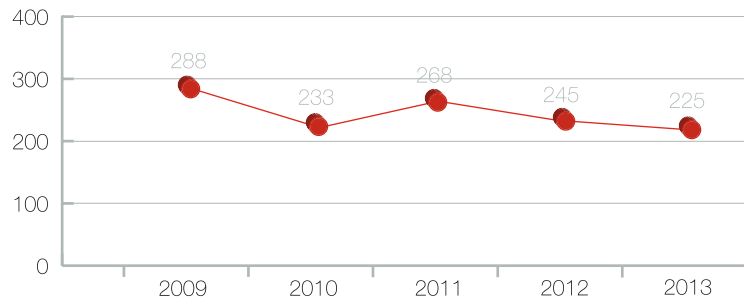
La resposta oferida pel centre ha disminuït un 15,5% en quant al compliment dels objectius d'intervenció. Un dels factors que identifiquem i que creiem que pot ser la causa d'aquest descens és, tal i com hem apuntat diverses vegades, la incidència de la actual crisi. La població que atenem és la més afectada per l'alta destrucció de feina en els sectors que, històricament, han demandat mà d'obra no qualificada.

La baixa formació, l'atur de llarga durada, les altes condicions d'accés a una feina estable, són factors que afecten molt a la persona. Del coneixement de la persona atesa s'observa que aquesta afectació va més enllà d'una perspectiva purament econòmica, envaeix dimensions de la pròpia persona a nivell d'autoestima, auto reconeixement, identitat, a més d'incrementar sentiments de culpa o frustració.

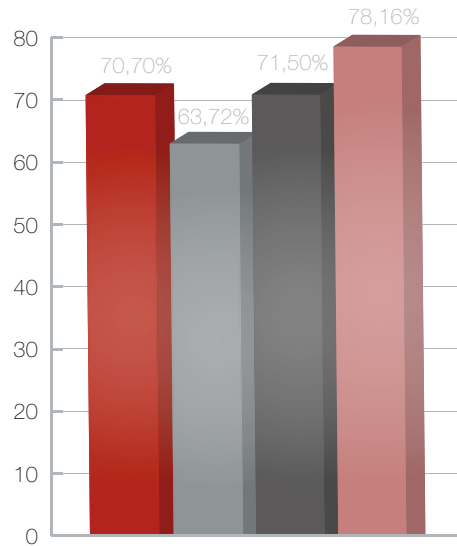
PERSONES ATESES

● Persones Ateses

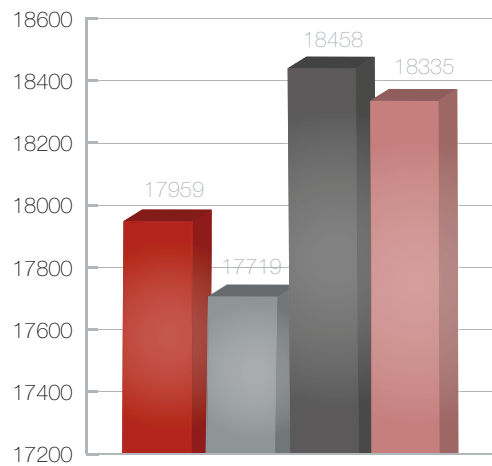
EVOLUCIÓ ESTADA MITJA

■ 2010
■ 2011
■ 2012
■ 2013

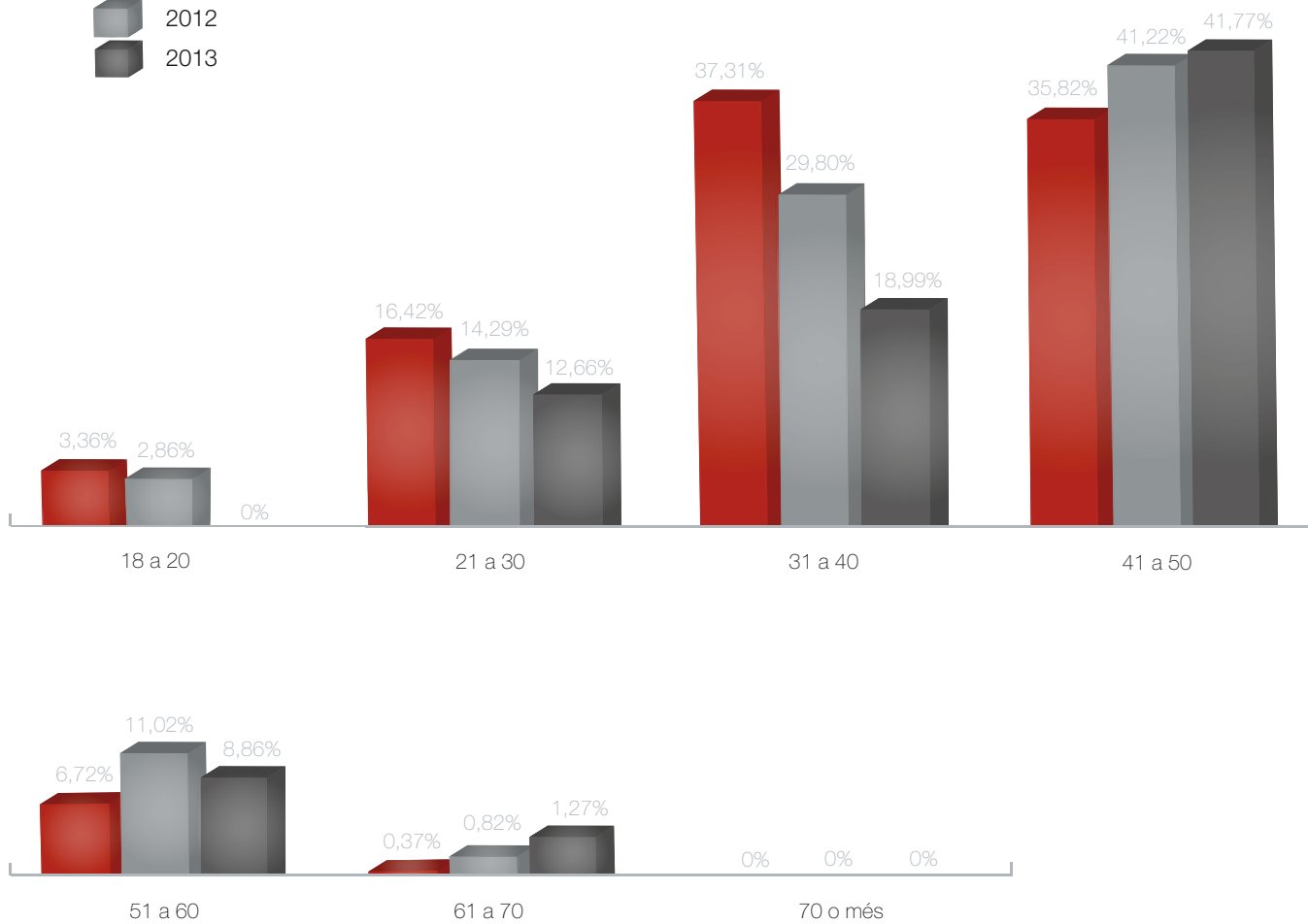

ESTADES

■ 2010
■ 2011
■ 2012
■ 2013

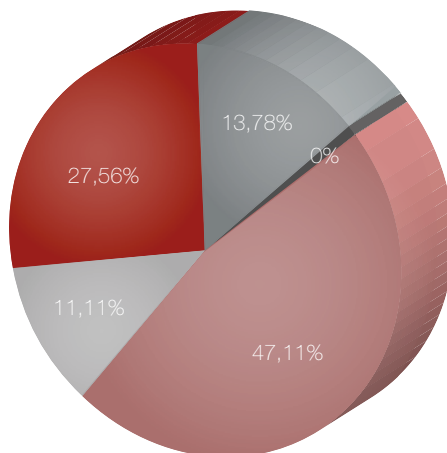

PER EDATS

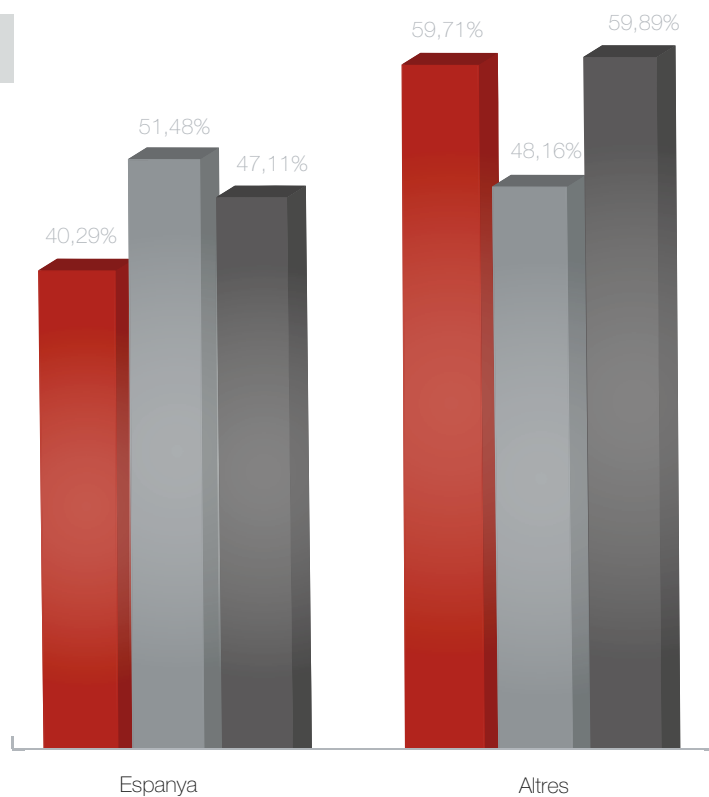
SEGONS ORÍGEN

- Àfrica
- Amèrica
- Àsia
- Espanya
- Europa

SEGONS ORÍGEN

- 2011
- 2012
- 2013

HORT DE LA VILA

L'Alberg Hort de la Vila inicia la seva activitat el 6 de maig de 2013 al barri de Sarrià de Barcelona.

Una de les necessitats inherents a la posada en marxa del centre, fou dotar-lo d'un equip professional que s'identifiqués i conegués la nostra cultura organitzativa. En aquest sentit, el centre d'Hort de la Vila té un excel·lent planter de professionals, més del 50% dels quals ja treballava a SJD Serveis Socials des de feia temps. De la resta del nou planter, gran part està compostat per ex-alumnes d'integració social que van fer les seves pràctiques amb nosaltres i que, com la resta de seleccionats, han superat el procés selectiu obert que s'ha dut a terme.

La cobertura de les necessitats bàsiques comprèn també la dels àpats (esmorzar, dinar i sopar) que se serveixen dins el centre. Com sempre, en funció de les necessitats de la persona atesa, i si per qüestions laborals no pot dinar al recurs, se'ls proveeix d'un pícnic o d'un tiquet, bescanviable per un menú "take away".

Durant els cinc primers mesos del 2013 s'ha realitzat una tasca de disseny dels circuits de feina, procediments i revisió del model d'intervenció en base a la experiència acumulada al centre de Creu dels Molers.

El centre ha començat la seva activitat amb una oferta de 60 places residencials per a persones sense llar, derivades des del Servei d'Inserció Social, Serveis Socials de Territori i la Taula d'Emergències de l'Ajuntament de Barcelona, plantejant una estada de tres mesos. Ja, en el mes de novembre, la oferta de places va augmentar de les 60 inicials a 75.

Durant el 2013 s'han atès un total de 137 persones, generant 12.692 estades.

El perfil de la persona atesa varia en funció de la entitat que la deriva. El 76% de les derivacions provenen del SIS i dels CPA's. La visió, per part d'aquest organisme, és la d'alberg per a persones amb necessitats d'acompanyament educatiu per iniciar processos d'inclusió.

D'altra banda, el 24% que resta venen derivats des de Serveis Socials d'Atenció Primària del Territori, que tenen una visió de centre com a residència per a persones desnonades amb un baix coneixement de la xarxa d'atenció de persones sense llar, sense experiència ni consciència de la situació sense llar.

Exterior Hort de la Vila

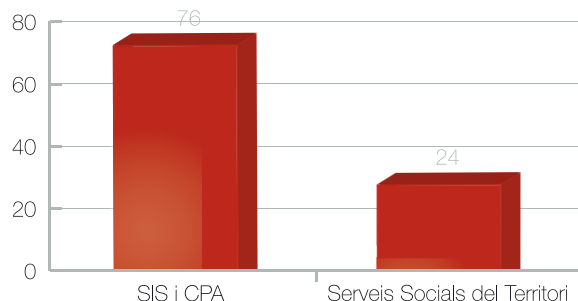
Recepció

Inauguració amb el Superior Provincial, Gmà. Pascual Piles, i l'alcalde de Barcelona, Xavier Trias

DERIVACIONS

 Derivacions

Això es reflexa en la realitat de les persones ateses. El 35% es troba en una fase avançada d'exclusió social. Si a Creu dels Molers el percentatge de persones per sobre dels 51 anys se situa al 17%, en aquest centre s'eleva fins al 24%, un 8% de més de 60 anys.

El 33% de les places ofertes estan ocupades per dones, aproximadament unes 20. Ha estat sorprenent l'alt índex de dones que han accedit a aquest servei. Això es deu, principalment, a que les dones en situació de sense llar es troben en una situació de dificultat més gran.

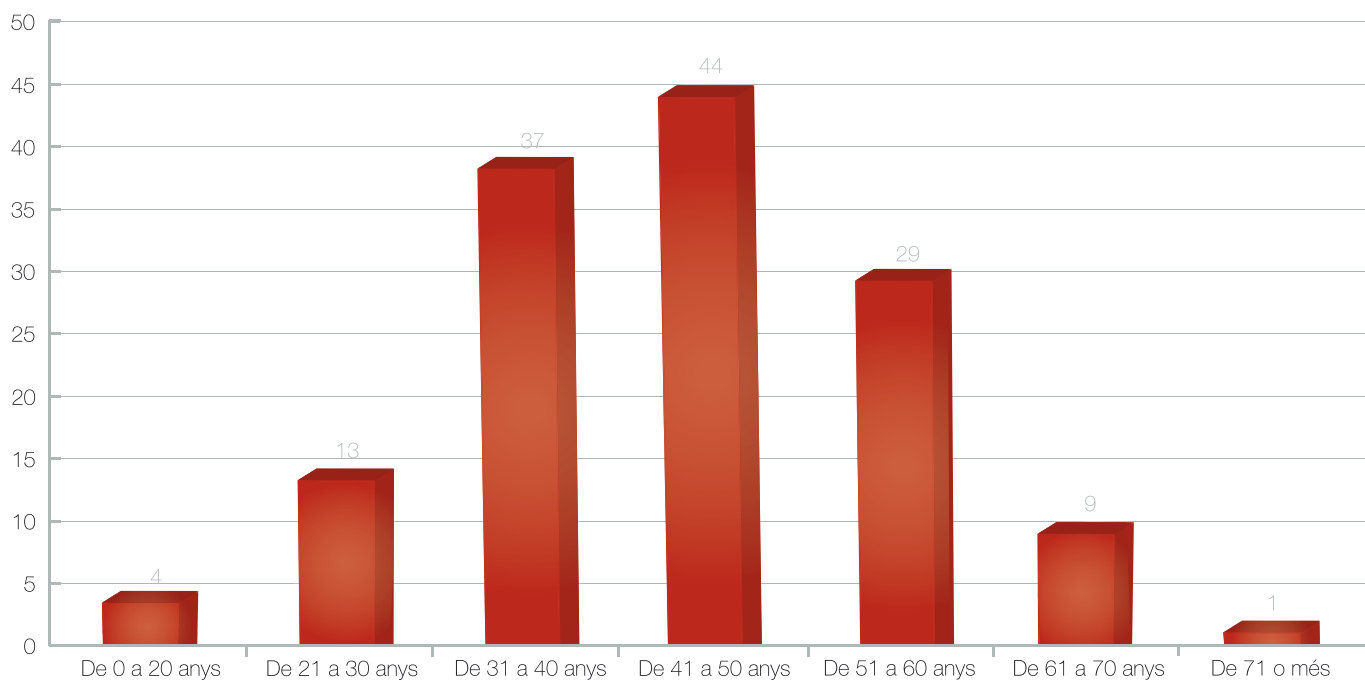
El 62% de les persones ateses són estrangeres, en situació administrativa regular o pendent de resolució.

El 15% de les persones ateses realitza tractament psiquiàtric i el 12% es troba en seguiment psicològic i el 38% estan a l'espera d'atenció psicològica.

El 88% de persones accedeixen al centre sense feina i el 83% sense cap tipus d'ingressos.

EDATS

 Edats

ALTRES PROGRAMES

Durant el 2013 s'han donat continuïtat als programes destinats a afavorir els itineraris d'inserció iniciats a l'alberg. Aquest any hem millorat la resposta en relació al 2012. Aquests programes han estat possibles gràcies al finançament de l'Institut Català d'Assistència i Serveis Socials (ICASS).

Programa Cercant (Inserció Laboral) i Programa PIRMI

Durant el 2013 s'han agreujat les dues situacions ja candents del darrer any i que ja dificultaven la fita d'objectius d'intervenció social. Per un costat, la saturació dels serveis d'inserció laboral, i per un altre, les dificultats de les persones residents al centre a l'hora de trobar feina.

Els principals objectius del programa són:

- Afavorir itineraris d'inserció laboral formant a les persones residents al centre o beneficiàries del PIRMI (Renda Mínima d'Inserció) en l'ús de noves tecnologies com a eina de recerca de treball.
- Crear un espai on poder detectar possibles carències personals que dificulten la recerca, consecució i manteniment de treball.
- Realitzar una formació bàsica en l'ús de l'ordinador, aplicacions informàtiques i internet.

PIRMI

El 2013 ha estat un any de múltiples canvis legislatius en matèria de concessió de prestacions socials, sobretot el PIRMI

S'ha canviat la legislació a nivell d'accés, establint uns requisits mínims d'empadronament en un allotjament, el que ha exclòs, principalment, a les persones immigrades.

L'objectiu general del Programa PIRMI a Sant Joan de Déu Serveis Socials Barcelona és poder procurar ingressos regulars als seus beneficiaris per poder establir-se a nivell residencial i centrar els seus esforços en realitzar una recerca activa de treball acompanyant i supervisant a l'usuari en el procés.

Al 2013, s'ha tramitat la prestació a 21 usuaris, dels quals únicament 13 estan en actiu.

El projecte PIRMI s'ha pogut desenvolupar gràcies al finançament de l'Institut Català d'Assistència i Serveis Socials (ICASS) del Departament de Benestar de la Generalitat de Catalunya.

Programa Edu-k

El projecte Edu-k consisteix en sessions formatives realitzades en centres educatius, orientades i adreçades a alumnes de secundària, batxillerat o equivalents. El nostre àmbit territorial abasta principalment la ciutat de Barcelona i la seva àrea metropolitana.

A través d'Edu-k volem oferir al sector més jove de la societat informació sobre l'exclusió social, la resposta pública i privada de la societat vers aquesta realitat, i elements estigmatitzadors i desmuntadors de tòpics al respecte així com la possibilitat de generar debat amb ells gràcies a la presència d'un dels nostres usuaris a la xerrada que ens explica la seva vivència. D'aquesta forma, es parla de l'exclusió social, de pobresa, de la situació de sense llar com a fenòmens socials als quals tothom pot estar exposat.

També volem fer entendre als joves quins són els motius i quin és el procés que poden dur a una persona a trobar-se en situació de sensellarisme.

Finalment, volem generar un espai de reflexió en relació als actes de violència patits per aquest col·lectiu, de vegades, per part de joves desinformatos, no sensibilitzats i carregats d'estigmes cap a aquestes persones.

El resultat té una transmissió ben acceptada d'informació i un estat de reflexió que humanitza i apropa al jove als segments de població en situació d'exclusió.

La innovació del projecte Edu-k està en la síntesi de la presentació d'una realitat des del punt de vista dels professionals i el testimoni d'un usuari. De la mateixa forma que, des de l'abordatge de les realitats socials, ens permet parlar amb els joves de l'estigma, la desigualtat social, el compromís personal o els valors d'una manera desinhibida.

Durant el curs 2013 s'han realitzat un total de 11 xerrades als centres arribant a un total de 844 alumnes i amb la presència de 10 usuaris.

A més a més, Edu-k està integrat en el programa "Escola Amiga", impulsat per l'Orde Hospitalari Sant Joan de Déu a través de la seva Obra Social.

Llars

L'objectiu del programa Llars és oferir a persones en situació d'exclusió social un recurs residencial on es fomenti l'autonomia personal i es doni continuïtat a processos d'inserció iniciats però que necessiten un acompanyament de major continuïtat en el temps, a causa de problemàtiques relacionals, de convivència o per tractaments de desintoxicació iniciats i no finalitzats.

El projecte Llars s'ha convertit des dels seus inicis al 2007 en el projecte que marca la tendència cap a una atenció que prioritzi els principis bàsics de la intervenció que volem desenvolupar, potenciant l'autonomia dels usuaris així com la integració, la normalització i la dignificació de la situació de les persones sense llar.

Aquesta tendència és visible en la progressió del creixement del programa. El projecte va començar amb 4 places en un dels pisos de la Fundació Mambré a la Ronda Universitat i actualment el projecte compte amb 11 pisos i 33 places. Aquest any s'han obert 4 noves Llars.

Durant el 2013 s'han atès 56 persones. Ens ha permès realitzar plans de treball pensats per mitges i llargues estades, generant 7.332 estades.

La intervenció social que s'ha seguit és la del model de l'alberg donat que tots dels beneficiaris del programa Llars hi han residit prèviament.

Durant el 2013 la Llar Ronda, llar on va néixer el projecte l'any 2007 en col·laboració amb la Fundació Mambré, s'ha reconvertit en 5 habitatges i un total de 9 places.

El principal objectiu de la intervenció en aquest recurs és finalitzar els processos d'inserció social iniciats a l'Alberg Sant Joan de Déu. Es procura completar l'itinerari d'inclusió educant en dinàmiques convivencials i relacionals, mirant de prevenir i detectar possibles circumstàncies que dificultin la recuperació de la persona.

El projecte es sustenta en l'autonomia de la persona, amb presència puntual i no invasiva de professionals, i vol que la persona resident sigui responsable del seu procés de canvi establint una sèrie de pactes amb el seu referent social.

Llar Principal

És la llar amb major presència professional, s'ha prioritzat l'ingrés de persones amb risc d'institucionalització o cronificació i sense estabilitat d'ingressos econòmics.
Durant el 2013 han residit 25 usuaris.

Llar Zona Franca

La Llar Zona Franca són 2 habitatges unipersonals, amb titularitat de la Fundació Mambré, destinades a donar continuïtat i reforçar aquests processos d'inclusió social iniciats a l'alberg i continuats a la Llar Ronda. Es planteja per a persones que han realitzat un procés més complex i que han necessitat més reforç temporal per qüestions de salut i/o addiccions.

Durant el 2013 han passat per la Llar Zona Franca 2 persones. Aquest programa se finança gràcies a l'ICASS i al copagament dels usuaris.

Llar Zona Franca

Llar Poble Sec

La Llar Poble Sec és un habitatge amb 3 places.

Durant el 2013 han passat per la Llar Poble Sec 5 persones.

Aquest programa es finança gràcies a la col·laboració de l'ICASS i al copagament dels usuaris.

Llar Torre Baró

La Llar Torre Baró és un habitatge amb 3 places.

Llar Gràcia

La Llar Gràcia és un habitatge amb 2 places.

Llar Masnou

La Llar Masnou és un habitatge amb 2 places.

Llar Besòs

La Llar Besòs és un habitatge amb 2 places.

Llar Collblanc

La Llar Collblanc és un habitatge amb 4 places, inaugurada al mes de Desembre.

Aquest programa es finança gràcies a la col·laboració de l'ICASS i al copagament dels usuaris.

Els principals **objectius** d'aquestes llars són:

- Oferir un espai residencial que dignifiqui a la persona i li permeti desenvolupar un itinerari d'inserció socio-laboral.
- Acompanyar a la persona en processos de deshabitució ja iniciats.
- Promoure activitats i crear un espai de relació participatiu i enriquidor.
- Fomentar la participació activa de la persona beneficiària en el seu propi procés.

Llar Roquetes

La Llar Roquetes és un habitatge amb 4 places, inaugurada al mes de Juliol. El seus objectius són:

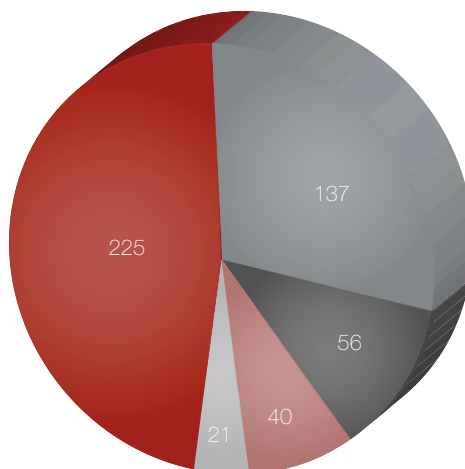
- Oferir un espai residencial que dignifiqui a la persona i li permeti desenvolupar un itinerari d'inserció socio-laboral.
- Acompanyar a la persona en processos de deshabitució ja iniciats.

Llar Roquetes

BENEFICIARIS PER PROGRAMA

- Creu dels Molers
- Hort de la Vila
- Programa Llars
- Sensibilització
- Programa PIRMI

INCIDÈNCIA SOCIAL I POLÍTICA

Participació en jornades i en actes públics que permetin denunciar i augmentar la visibilitat i la incidència política de Sant Joan de Déu Serveis Socials com a entitat d'atenció social a persones en risc o en exclusió social.

Per complir amb l'objectiu, es desenvolupen i es participa en diferents accions:

- Impactes en mitjans de comunicació
- Participació en jornades festives del districte juntament amb altres entitats: fira d'entitats, dia de les persones sense llar, dia de Sant Joan de Déu, etc...
- Assistència i participació en fòrums i grups de treball: Taula del Tercer Sector, FEANTSA, FEPSH, grups provincials de l'Orde Hospitalari Sant Joan de Déu, jornades formatives per a treballadors.

FORMACIÓ

Centre de pràctiques per a alumnes d'integració social, treball social, psicologia i educació social.

Set alumnes de treball social, educació social i integració social han donat recolzament a la tasca socio-educativa i laboral que reben els usuaris de la nostra entitat.

RECERCA I CONEIXEMENT

A nivell de gestió de coneixement des de Sant Joan de Déu Serveis Socials-Barcelona es desenvolupen una sèrie d'accions destinades a generar coneixement sobre l'exclusió social i les persones sense llar.

TREBALL EN XARXA

A nivell de treball en xarxa es treballa conjuntament amb altres entitats per a l'enfortiment de les accions realitzades cap a la millora de la situació de les persones sense llar. S'ha fet efectiu el vincle amb *Psicòlegs Sense Fronteres*, que mira de posar fi a la nostra necessitat d'assistència psicològica als usuaris. També amb la *Fundació Nostra Senyora dels Àngels* per a l'atenció podològica.

Per alta banda, hem millorat la nostra implicació en diverses xarxes. Aquest millora s'ha traduït en una repercussió en la nostra participació en les mateixes, així com una imbricació de les unes amb les altres, per rendabilitzar i potenciar al màxim les sinergies creades.

Participació com a membres de ple dret a Feantsa i a Fepsh. Enfortiment del treball realitzat amb la XAPSELL, Fundació Mambré, Taula d'Entitats del Tercer Sector, Entitats Catalanes d'Acció Social a més de col·laborar amb la Universitat de Barcelona, Centre Obert Estel d'Assís, Salesians, Companyia de les Filles de la Caritat, Fundació Arrels.

Incorporació al Programa Àpats en companyia

Des de setembre de 2013, el menjador de Creu dels Molers acull a l'hora de dinar, de dilluns a divendres a un grup de unes **20 persones de més de 65 anys**, derivades per l'Ajuntament de Barcelona.

És un servei diürn d'assistència a les activitats de la vida diària de persones grans en situació de fragilitat, orientat a potenciar un envelliment actiu i saludable, i que vol cobrir dues necessitats bàsiques:

- Facilitar una alimentació adequada
- Facilitar un espai relacional de vincles d'amistat i de connexió amb la comunitat

Per al desenvolupament de totes aquestes actuacions Sant Joan de Déu Serveis Socials-Barcelona manté convenis de col·laboració amb l'Ajuntament de Barcelona i la Generalitat de Catalunya com a ens públics.

Menjador Creu de Molers

SENSIBILITZACIÓ I PRESÈNCIA ALS MITJANS DE COMUNICACIÓ

S'han incrementat tant la qualitat com la quantitat dels impactes en mitjans en un 22%. Aquest increment es deu a la nostra participació en la "Visa-Barcelona Solidària" i a l'obertura del centre d'Hort de la Vila.

L'ampliació de l'abast del programa Edu-k, el confirma com un dels nostres principals projectes de sensibilització destinat a informar i desmuntar estigmes sobre l'exclusió social i el sensellarisme entre la població infantil i juvenil.

També a nivell de sensibilització es va desenvolupar, durant el mes de gener, el projecte *Tapa't* establint una aliança amb el projecte *Vincles* de les Filles de la Caritat, mitjançant el qual es feia lliurament de sacs de dormir a persones ateses des del carrer. A més l'escola Sagrat Cor de Sarrià de Barcelona s'ha implicat activament en la captació de fons i el lliurament de sacs.

RECURSOS HUMANS

L'equip humà de Sant Joan de Déu Serveis Socials-Barcelona està configurat per un equip de treballadors, un equip de voluntaris, el personal de pràctiques i la comunitat de Germans de Sant Joan de Déu.

Cadascun d'ells té unes funcions concretes dins de l'entitat, totes elles són complementàries i necessàries per donar l'atenció integral que volem per als nostres usuaris.

La comunitat de Germans dona suport als serveis de farmàcia, esmorzars, gestió dels dormitoris i menjador, entre d'altres.

L'equip de professionals treballem per donar un servei social integral per persones sense llar, a les que oferim places d'alberg, de pis, diferents tipus d'acompanyament social i de serveis complementaris (tallers, inserció laboral, PIRMI...etc.).

Aquest equip el conformen:

- 1 Director
- 1 Responsable Atenció Usuari i Qualitat, Subdirector
- 1 Responsable RRHH, Voluntariat i Subdirectora
- 2 Responsables Programa Alberg
- 1 Responsable Programa Llars i PIRMI
- 1 Responsable Serveis Generals i Prevenció Riscos Laborals
- 1 Responsable Administració
- 2 Educadors Socials
- 5 Treballadors Socials
- 2 Recepcionistes a cada centre (1 per torn)
- 2 Recepcionistes a cada centre (cap de setmana, 1 per torn)
- 4 Personal Nit a cada centre (2 per torn)
- 1 Administratiu informàtic
- 1 Administratiu de direcció
- 1 Integrador social per a Programa Llars
- 6 Treballadors de substitució (recepció i personal nit)
- Serveis Contractats: catering, manteniment, neteja i bugaderia

VOLUNTARIAT

Hem viscut un increment substancial del voluntariat al llarg dels últims anys passant de 28 voluntaris l'any 2011 a 40 l'any 2012, fins arribar als 60 de l'actualitat. El motiu fonamental d'aquest augment ha estat l'obertura del centre d'Hort de la Vila.

Pel que fa a la paritat de sexes, existeix una major proporció de dones (38) i es trenca la igualtat entre homes i dones dels darrers anys.

En relació a les hores de voluntariat s'ha doblat passant de 2.500 hores l'any 2012 a 4.980 el 2013.

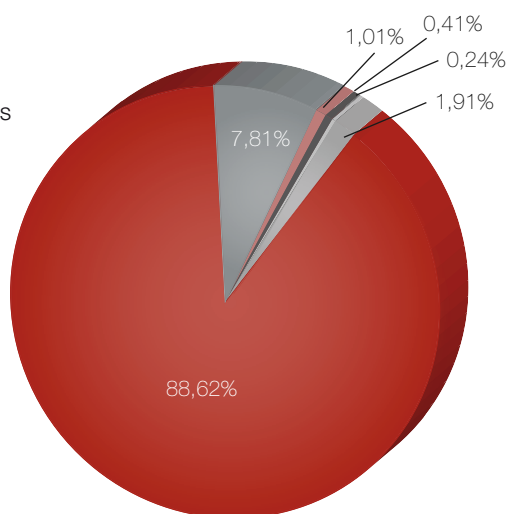

DADES ECONÒMIQUES

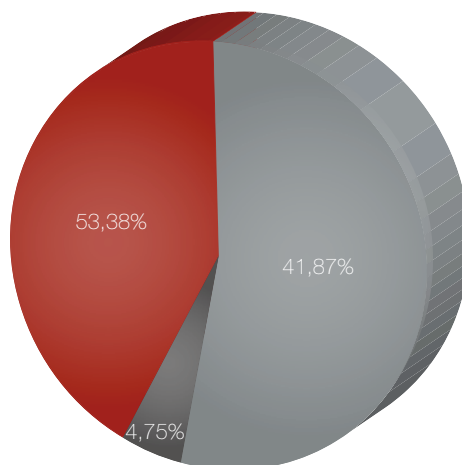
FINANÇAMENT

- Conveni administració local
- Subvencions estatals
- Subvencions autonòmiques
- Subvenció administracions locals
- Aportacions institució
- Altres ingressos

DESPESES

- Aprovisionaments
- Despeses personals
- Altres despeses

SANT JOAN DE DÉU SERVEIS SOCIALS · BARCELONA
Creu dels Molers, 21-23 · 08004 Barcelona
Tel. 93 301 27 93 · Fax 93 301 31 76
Hort de la Vila, 46 · 08017 Barcelona · Tel. 93 205 12 32
gotic@ohsjd.es · www.sensellarsjd.com
<https://sensellarsjd.wordpress.com/>